

Oscara. (...) Zaboha jsem mu nedokázal vysvětlit, že to není tak jednoduché. Bral moje rozpaky jako pokus sabotovat jeho nápad, jak vrátit socialistické kinematografii prestiž, kterou Formanův kapitalistický triumf umenšil,” napíše později Jiří Menzel.

(Jiří Purš byl v letech 1969–1987 ústředním ředitelem Československého filmu.)

U nás bude mít *Přelet nad kukaččím hnízdem* předpremiéru 16. prosince 1989 v pražském kině Blaník. Do kin bude uveden 1. února 1990.

A ZATÍM V ČESKOSLOVENSKU

Přicházejí ústupky. Jiří Menzel v roce 1974 natočil film *Kdo hledá zlaté dno*. Původně to měl být film o stavbě ropovodu. Nakonec byl o Dalešické přehradě. A o tom, jestli má člověk žít „jako darebák, nebo jako slušný člověk“. Díky tomuto filmu pak může opět pracovat. „Měl jsem dvojí možnost. Buď nedělat nic a nechat volné pole Sequensům a Balíkům, nebo se ponížit. Ponížil jsem se a za to jsem musel znovu strčit nos do loužičky po sametce, kdy jsem čelil výčitkám, že jsem se dopustil budovatelského filmu, přestože film budovatelský není. Kdo si myslí, že jsem udělal režimu poplatný film, měl by se na něj nejdřív podívat. (...) Už v době jeho vzniku vadil mnoha lidem nikoli jeho obsah, ale skutečnost, že se držitel Oscara nechal ponížit a natočil film ne sice prorežimní, ale takový, který nemohl režimu vadit. Film o ceně lidské práce.“

„NORMALIZAČNÍ KOMEDIE“

Po nedávném úspěchu komediálních filmů *Jak utopit dr. Mráčka* nebo *Jáchyme, hoď ho do stroje* přicházejí další. Tyto „normalizační komedie“ jsou jako zrcadlo společnosti často stejně neúprosné jako filmy „nové vlny“ z šedesátých let. Některým kritikům to i dochází. Ale celkem vzato je to pro stranu a vládu přijatelnější. A pro většinu diváků také.

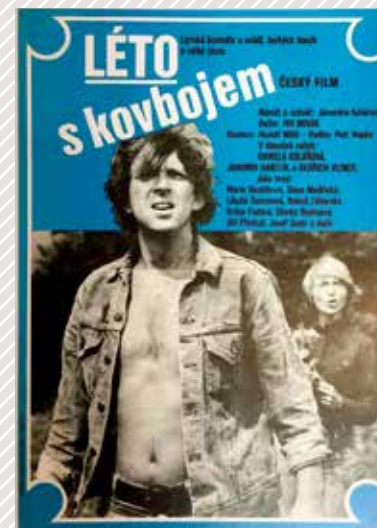
Léto s kovbojem. „Znám všechny krávy v okolí, ale vás jsem tady ještě neviděl!“ Hitem léta je romantická komedie s Jaromírem Hanzlíkem a Danielou

Kolářovou. „Humor této prázdninové komedie je lidský, půvabný, přímo hřejivý,” napíše kritik časopisu *Scéna*.

Ve stejném roce se student dokumentární tvorby na FAMU Viktor Polesný rozhodne o Hanzlíkovi, vycházející herecké hvězdě, natočit školní film. Vráť se k němu po šestačtyřiceti letech. Televizní dokument *Léta s Jaromírem Hanzlíkem* bude mít premiéru v roce 2023, kdy herec oslaví pětasedmdesáté narozeniny.

„Marečku, podejte mi pero!” Oldřich Lipský natočí komedii podle scénáře Zdeňka Svěráka a Ladislava Smoljaka. Josef Abrhám, Iva Janžurová, Jiří Schmitzer, Josef Kemr, ale hlavně Jiří Sovák jako postarší mistr v továrně na zemědělské stroje, kterého nutí, aby si dodělal maturitu. A spousta hlášek. „Nepotěšil jste mne, chlapče, ani já vás nepotěším...“ Kritika je znechucena. Filmu je vytýkána mimo jiné neúcta „k lidem, kteří po zaměstnání ještě studují“. A zejména má spadeno na autory scénáře. „Laciný úspěch filmu *Jáchyme, hoď ho do stroje* patrně autorskou dvojici natolik ukolébalo, že ve filmu *Marečku, podejte mi pero* ztratila sebekontrolu, a proto film dopadl hůř, než jsme očekávali. (...) Řada i vtipných postřehů

Plakát k filmu

L. Smoljak a Z. Svěrák ve filmu *Marečku, podejte mi pero!*

